

"Z finansami za pan brat" (cz.38) Czym jest szara strefa?

Kategoria: Styl życia

Opublikowano: sobota, 12, październik 2013 00:00

Dawid Kulpa

Odśłony: 2798

Skutki istnienia szarej strefy są odczuwalne we wszystkich dziedzinach życia społecznego, gospodarczego i ekonomicznego kraju. Kryzys powoduje, że coraz większa część gospodarki przenosi się do szarej strefy. Czym zatem jest ów szara strefa?

Mianem szarej strefy (lub gospodarki nieformalnej) określa się tę część produkcji, która odbywa się w sposób niezarejestrowany i często nielegalny, bez opłacania należnych podatków i opłat na rzecz państwa.

Elementami szarej gospodarki są zarówno praca „na czarno” niezarejestrowanego pracownika, jak funkcjonowanie uchylającej się od płacenia podatków małej firmy, nielegalna sprzedaż towarów i usług (bez odprowadzania należnych podatków pośrednich) lub wykonywane odpłatnie, ale bez zgłoszenia do odpowiednich organów i spełnienia wymogów podatkowych usługi na rzecz sąsiadów (np. naprawy domowe lub sprzątanie).

Z definicji nie zalicza się natomiast do szarej strefy działalności przestępczej i kryminalnej, nie jest zatem elementem szarej strefy ani praca złodzieja, który kradnie ludziom portfele, ani działalność zakładu produkującego narkotyki.

Produkcja wytworzona w szarej strefie stanowi część PKB i powinna być przez urzędy statystyczne doliczana do wartości wytworzonego w kraju PKB (z przyczyn oczywistych urzędy statystyczne posługują się tu szacunkami).

Czynnikami, które przyczyniają się do istnienia i rozwoju szarej strefy są zazwyczaj nadmierne podatki, niesprawność instytucji publicznych odpowiedzialnych za naliczanie i pobór podatków oraz rejestrację działalności gospodarczej, nieprzejrzyste i niezycziwe przedsiębiorcom prawo, nadmierna biurokracja.

Osobnym problemem jest pytanie, czy istnienie szarej strefy jest per saldo dla gospodarki korzystne, czy też nie:

- Z jednej strony, szara strefa przyczynia się do wzrostu PKB i stanowi często naturalną obronę drobnych przedsiębiorców przed nadmierną biurokracją i nadmiernymi podatkami (innymi słowy, dzięki szarej strefie podejmowana jest często aktywność gospodarcza, która w gospodarce legalnej nie zostałaby podjęta).

- Z drugiej strony, szara strefa nie odprowadza podatków na rzecz państwa. Jeśli jej skala jest duża, znaczna część należnych wpływów podatkowych nie trafia do budżetu, co przyczynia się do powstawania deficytów budżetowych oraz do prób dalszego podnoszenia obciążeń podatkowych dla firm działających legalnie (wzrost fiskalizmu). To z kolei prowadzi do wypychania z rynku przedsiębiorstw działających zgodnie z prawem.

Generalnie uważa się, że choć zjawisko istnienia dużej szarej strefy jest dla gospodarki raczej niekorzystne, walka z nim nie powinna odbywać się poprzez próby zniszczenia tej działalności, ale poprzez zachęty do jej legalizacji. Służą temu zwłaszcza działania na rzecz obniżenia uciążliwości podatków, uproszczenia prawa i redukcji biurokracji, którym jednak powinny również towarzyszyć działania na rzecz wzrostu skuteczności wykrywania działalności nielegalnej. Czasem również stosuje się rozwiązania kontrowersyjne, jak abolicja podatkowa.

"Z finansami za pan brat" (cz.38) Czym jest szara strefa?

Kategoria: Styl życia

Opublikowano: sobota, 12, październik 2013 00:00

Dawid Kulpa

Odsłony: 2798

Źródło: forum.pieniadz.pl, nbportal.pl oraz co-to-znaczy.eu